

## **Protokoll 8/2025**

fört vid Södermalms stadsdelsnämnds sammanträde  
torsdagen den 21 augusti 2025 kl. 17:30-19:00, Virkesvägen  
3, plan 4, rum Tantolunden

### **Ledamöter**

Anders Göransson (S) Ordförande §§9-36  
Lars Rottem Krangnes (C) 1:e vice ordförande §§9-36 §§1-8 ersätter  
Anders Göransson (S)  
Magnus Palm (MP) 2:e vice ordförande §§9-36  
Britten Lagerkvist Tranströmer (S)  
Jörgen Gyllenblad (S)  
Anna-Karin Lindahl (S)  
Frida Nehrfors Hultén (V)  
Anki Almqvist (V)  
Jonas Nilsson (M)  
Mikael Igelström (M)  
Therese Lindström (M)  
Amanda Hansson Åkerlind (S) §§1-8 ersätter Anders Göransson (S)  
Ulf Wester (SD) ersätter Martin Westmont (SD)  
Johan Lisspers (L) ersätter Anne-Lie Elfvén (L)

### **Ersättare**

Amanda Hansson Åkerlind (S) §§9-36  
Vidar J Lindgren (S)  
Kerstin Axelsson (S)  
Elsa Wiberg (S)  
Charlotta Ström (V)  
Bo Strömberg (M)  
Anna Roos (M)  
Marko Janicic (C)  
Erik Ehre (KD)

### **Övriga närvarande**

Anna Remmets Ersättare nämndsekreterare  
Elise Wargentini Ersättare nämndsekreterare

### **Paragraf**

§§1-36

### **Sekreterare**

**§ 1****Val av justerare och datum för justering****Beslut**

Södermalms stadsdelsnämnd utser 1:e vice ordförande Lars Rottem Krangnes (C) att tillsammans med ordförande Anders Göransson (S) justera protokollet den 26 augusti 2025. Magnus Palm (MP) justerar tillsammans med övriga §§ 1-8.

**§ 2**  
**Fastställande av föredragningslista****Beslut**

Södermalms stadsdelsnämnd fastställer föredragningslistan.

**§ 3****Borttagen på grund av sekretess**

SÖD 2024/45

**§ 4****Borttagen på grund av sekretess**

SÖD 2024/45

**§ 5****Borttagen på grund av sekretess**

SÖD 2024/45

**§ 6**  
**Borttagen på grund av sekretess**  
SÖD 2024/45

**§ 7**  
**Borttagen på grund av sekretess**



**§ 8****Allmänhetens frågestund****Sammanfattning av ärendet**

Två invånare kom och presenterade sina medborgarförslag för nämnden.

Invånare besökte också nämnden för att framföra synpunkter på och ställa frågor kring ärendet gällande Münchenbryggeriet.

**§ 9****Inkomna medborgarförslag juni - juli 2025**

SÖD 2025/51

**Beslut**

1. Medborgarförslag – Räckes på södra trottoaren mellan Hornsgatan 103 till 93, SÖD 2025/564, har hanterats som synpunkt.
2. Medborgarförslag – Förslag kring Sjöstadshallen, SÖD 2025/574, överlämnas till fastighetsnämnden.
3. Medborgarförslag – Laddhybridbilar och laddningsmöjligheter, SÖD 2025/617, överlämnas till Stockholm Parkering.
4. Medborgarförslag – Ta bort allmän toalett i Bergsgruvans park, SÖD 2025/618, överlämnas till trafiknämnden.
5. Medborgarförslag – Djurvänlig förskola, SÖD 2025/620, överlämnas till förvaltningen för beredning.
6. Medborgarförslag – Omvandla grusyta till park, SÖD 2025/622, överlämnas till förvaltningen för beredning.
7. Medborgarförslag – Revidera tillstånd/avtal med restaurang vid Årstaviken, SÖD 2025/626, har hanterats som en synpunkt.
8. Medborgarförslag – Förbjud cykeltrafik på Götgatsbacken, SÖD 2025/639, överlämnas till trafiknämnden.
9. Medborgarförslag - Upprätta en gatumatsmarknad under Skanstullsbron och Skansbron, SÖD 2025/653, överlämnas till förvaltningen för beredning.
10. Medborgarförslag - Hundrastgård vid Fartygsgatan, SÖD 2025/664, överlämnas till förvaltningen för beredning
11. Medborgarförslag - Kulturljudzon i området kring Hammarbyslussen, SÖD 2025/666, överlämnas till trafiknämnden.
12. Medborgarförslag – Julmarknad på Medborgarplatsen, SÖD 2025/677, överlämnas till förvaltningen för beredning.
13. Medborgarförslag – Offentliga toaletter i anslutning till Lilla Blecktornsparken, SÖD 2025/705, överlämnas till trafiknämnden.

**Sammanfattning av ärendet**

Under juni och juli månad har tretton medborgarförslag lämnats in till Södermalms stadsdelsnämnd. Nämnden beslutar om förslagen ska beredas av förvaltningen eller hanteras på annat sätt, utifrån förslag från förvaltningen.

**Förslag till beslut**

Ordföranden Anders Göransson (S) konstaterade att det fanns ett förslag till beslut från förvaltningen och föreslog att nämnden skulle besluta i enlighet med detta.

**Handlingar i ärendet**

- SÖD 2025/51-2 Tjänsteutlåtande Inkomna medborgarförslag juni - juli
- SÖD 2025/51-11 1. Medborgarförslag - Räcke på södra trottoaren mellan Hornsgatan 103 till 93\_Bortredigerad
- SÖD 2025/51-9 3. Medborgarförslag - Laddhybridbilar och laddningsmöjligheter\_Bortredigerad
- SÖD 2025/51-10 2. Medborgarförslag - Förslag kring Sjöstadshallen\_Bortredigerad
- SÖD 2025/51-14 5. Medborgarförslag - Djurvänlig förskola\_Bortredigerad
- SÖD 2025/51-15 4. Medborgarförslag - Ta bort allmän toalett i Bergsgruvans park\_Bortredigerad
- SÖD 2025/51-3 11. Medborgarförslag - Kulturljudzon i området kring Hammarbyslussen(SÖD 2025\_666-1)
- SÖD 2025/51-4 13. Medborgarförslag - Offentliga toaletter i Lilla Blecktornsparken(SÖD 2025\_705-1)
- SÖD 2025/51-5 10. Medborgarförslag - Hundrastgård vid Fartygsgatan(SÖD 2025\_664-2)
- SÖD 2025/51-6 12 Medborgarförslag - Julmarknad på Medborgarplatsen(SÖD 2025\_677-1) (0)\_
- SÖD 2025/51-7 9. Medborgarförslag - Upprätta en gatumatemarknad under Skanstullsbron och Skansbron(2173652) (0)\_Bortredigerad
- SÖD 2025/51-8 8. Medborgarförslag - Förbjud cykeltrafik på Götgatsbacken\_Bortredigerad
- SÖD 2025/51-12 7. Medborgarförslag - Revidera tillstånd-avtal med restaurang i Årstaviken\_Bortredigerad
- SÖD 2025/51-13 6. Medborgarförslag - Omvandla grusyta till park\_Bortredigerad

**§ 10****Medborgarförslag - Åtgärda marken i Sickla  
Park/Ekbacken**

SÖD 2025/241

**Beslut**

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på medborgarförslaget

**Sammanfattning av ärendet**

Södermalms stadsdelsnämnd har fått ett medborgarförslag om att åtgärda marken i Sickla Park, även känd som Ekbacken, i Hammarby sjöstad. Föredragsställaren framhåller att marken har blivit förstörd på grund av hög användning av de förskolor och skolor som finns i området. Föredragsställaren lyfter fram att marken blivit brun och torr, och att den tidigare markvegetationen minskat. Stadsdelsförvaltningen tackar för medborgarförslaget som syftar till att förbättra marken i Sickla Park. Förvaltningen är medveten om att det finns problem med högt slitage och kompakterad jord i delar av Sickla Park. Parken nyttjas av många barn från omkringliggande skolor och förskolor. Att minska tramp och slitage i Sickla Park är dock svårt. Parken ligger i en tätbebyggd del av staden och nyttjas av många, såväl förskolor och skolor som närboende, förvaltningen vill därför inte stänga av parken. För att minska problemet har förvaltningen, i samarbete med miljöförvaltningen, genomfört informationsmöten med skolorna och förskolorna. Ytterligare informationskampanjer är planerade. Förvaltningen kommer också att placera ut pedagogiska skyltar som informerar om parkens höga naturvärden. Förhoppningen är att ökad kunskap om parkens naturvärden ska öka varsamheten och bidra till minskat slitage. För att förbättra förutsättningarna för de äldre ekar som nu står i mycket kompakterad jord kommer förvaltningen även att lägga ut träflis från lövträd kring några av dessa.

**Förslag till beslut**

Ordföranden Anders Göransson (S) konstaterade att det fanns ett förslag till beslut från förvaltningen och föreslog att nämnden skulle besluta i enlighet med detta.

**Handlingar i ärendet**

- SÖD 2025/241-5 Tjänsteutlåtande
- SÖD 2025/241-6 Medborgarförslag avidentifierat

**§ 11****Medborgarförslag - Flytt av hundrastgård bakom Göta ark**

SÖD 2025/242

**Beslut**

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på medborgarförslaget.

**Sammanfattning av ärendet**

Södermalms stadsdelsförvaltning har fått ett medborgarförslag om att flytta hundrastgården bakom Göta ark till den nyanlagda parkytan på överdäckningen av pendeltågspåren invid Fatbursparken. Stadsdelsnämnden beslutade vid nämndsammanträdet den 24 april 2025 att ge förvaltningen i uppdrag att bereda medborgarförslaget. Medborgarförslaget bifogas som bilaga till tjänsteutlåtandet. Stadsdelsförvaltningen har sedan början av 2024 mottagit ett antal klagomål från närboende om hundskall från hundrastgården. Miljöförvaltningen har också blivit kontaktad och har därför upprättat ett tillsynsärende kring upplevd bullerproblematik. Under sommaren ska miljöförvaltningen utföra en ljudmätning inomhus hos en av de närboende. Förvaltningen inväntar miljöförvaltningens utlåtande. Den nyanlagda gräsytan, som i medborgarförslaget föreslås bli hundrastgård, ligger precis intill en instängslad grusytan som ska utvecklas till park. Förvaltningen anser att en hundrastgård på den föreslagna ytan inte är lämplig då ytan behövs för rekreation och lek. En hundrastgård på denna yta riskerar dessutom att bli en avskiljare mellan Fatbursparkens södra del och den kommande nya delen av parken.

**Förslag till beslut**

Ordföranden Anders Göransson (S) konstaterade att det fanns ett förslag till beslut från förvaltningen och föreslog att nämnden skulle besluta i enlighet med detta.

**Handlingar i ärendet**

- SÖD 2025/242-5 Tjänsteutlåtande
- SÖD 2025/242-6 Medborgarförslaget avidentifierat

**§ 12****Hyresavtal på Kulltorps vård- och omsorgsboende**

SÖD 2025/509

**Beslut**

1. Södermalms stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens förslag till förhyrning av 84 lägenheter för vård- och omsorgsboende samt tillhörande lokal för personal och gemensamhetsytor på adress Tantogatan 19 i fastighet Kulltorp 3 i enlighet med detta tjänsteutlåtande.
2. Nämnden hemställer att kommunstyrelsens ekonomi- och trygghetsutskott godkänner en avtalsperiod om 15 år gällande förhyrningarna av vård- och omsorgsboendet i enlighet med detta tjänsteutlåtande.
3. Stadsdelsdirektören får i uppdrag att teckna hyresavtal om tio år med hyresvärd Samhällsbyggnadsbolaget i Norden AB AB (Fastighetsbolaget Kulltorp 3 KB org.nr. 969601-3896) under förutsättning att kommunstyrelsens ekonomi- och trygghetsutskott godkänner en hyresperiod om 15 år.
4. Nämnden justerar beslutet omedelbart.

**Sammanfattning av ärendet**

Stadsdelsförvaltningen har omförhandlat befintligt hyresavtal på Kulltorps vård- och omsorgsboende samt förhandlat fram möjlighet till utbyggnad av en takterrass samt en genomgående renovering av boendet. Omförhandlingen och utbyggnaden omfattar totalt 84 platser samt gemensamhets- och personalytor i fastighet Kulltorp 3. Ärendet består av ett lokalavtal och ett blockavtal som tillsammans möjliggör ett renoverat vård- och omsorgsboende men en nybyggd takterrass. Hyreskontrakten sträcker sig över en femtonårsperiod och beräknas gälla från och med andra kvartalet 2026. Nämndens hyreskostnader beräknas uppgå till 17,5 miljoner kronor per år. Den totala införhyrningen ger en årshyra om 2 862 kronor per kvadratmeter under första året. Nettohyreskostnaden för varje boendeplats beräknas som högst bli 391 kronor per dygn och plats med det nya avtalsförslaget under första året. Beräkningarna är preliminära och kan justeras efter kommande förhandlingsöverenskommelse mellan Fastighetskontoret och Hyresgästföreningen Region Stockholm. Stadsdelsförvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden ger Södermalms stadsdelsdirektör i uppdrag att teckna nya hyresavtal med hyresvärderna i enlighet med ärendet under förutsättning att kommunstyrelsens ekonomi- och trygghetsutskott godkänner en hyresperiod om 15 år.

**Särskilda uttalanden**

Anders Göransson mfl. (S), Frida Nehrfors Hultén mfl. (V) och Magnus Palm (MP) anmälde ett särskilt uttalande (bilaga).

**Förslag till beslut**

Ordföranden Anders Göransson (S) konstaterade att det fanns ett förslag till beslut från förvaltningen och föreslog att nämnden skulle besluta i enlighet med detta.

**Handlingar i ärendet**

- SÖD 2025/509-1 Nytt hyresavtal på Kulltorps vård- och omsorgsboende

2025-08-21  
Ärende 12 och 13  
Hyresavtal på Kulltorp samt  
hyresavtal och utbyggnad på  
Nytorgsgården

Anders Göransson m.fl. S  
Frida Nehrfors Hultén m.fl. V  
Magnus Palm MP

### **Särskilt uttalande**

När vi avhandlade boendeplanen för äldre tidigare i år så konstaterade förvaltningen i sitt svar att ”beslut om nya boenden måste tas omedelbart och kontinuerligt. För att undvika en allvarlig bristsituation behöver planeringsprocesser effektiviseras och beslutsfattandet ske i mycket god tid.”

Dessa båda avtal är ett litet steg på vägen. Genom tillskott och upprustning/återställande så ökar vi antalet platser. Ett mycket bra agerande av förvaltningen

Framöver behöver vi göra vad vi kan för att få in nya boenden i samband med framtida byggprojekt i stadsdelen. Där Södermalm är väl gynnat med flera idéburna aktörer som kan spela en aktiv roll i att möta behoven.

Vi behöver fortsätta att inventera befintliga lokaler för att se om vi kan hitta några som skulle kunna omvandlas till äldreboenden. Främst handlar det om stadens egna fastigheter men vi tror det är nödvändigt att lyfta blicken bortom det egna beståndet, vilket ovanstående exempel visar.

Vi måste också prioritera dem med störst behov. Och det gör vi bland annat genom att värna de servicehus och vård- och omsorgsboenden som finns idag.



**§ 13****Hyresavtal och utbyggnad av Nytorpgårdens vård- och omsorgsboende**

SÖD 2025/510

**Beslut**

1. Södermalms stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens förslag till förhyrning av 64 lägenheter för vård- och omsorgsboende samt tillhörande lokal för personal och gemensamhetsytor på adress Nytorpgatan 44 i fastighet Bonden Mindre 14 i enlighet med detta tjänsteutlåtande.
2. Nämnden hemställer att kommunstyrelsens ekonomi- och trygghetsutskott godkänner en tillkommande årshyra om 3,8 miljoner kronor samt en hyresperiod om 10 år för Nytorpgårdens vård- och omsorgsboende.
3. Nämnden ansöker hos kommunstyrelsens ekonomi- och trygghetsutskott om stimulansbidrag, 0,5 miljoner kronor i förprojekteringskostnader och 2,7 miljoner kronor i startkostnader.
4. Stadsdelsdirektören får i uppdrag att teckna hyresavtal om tio år med hyresvärd Andersson Company i Stockholm AB (Minifarmer AB org.nr. 559087-8640) under förutsättning att kommunstyrelsens ekonomi- och trygghetsutskott godkänner hyresperioden och tillkommande årshyra.
5. Nämnden justerar beslutet omedelbart.

**Sammanfattning av ärendet**

Stadsdelsförvaltningen har omförhandlat befintliga hyresavtal på Nytorpgården samt förhandlat fram en möjlighet till utbyggnad av äldreboendet genom att bland annat ställa om en befintlig förskola. Omförhandlingen och utbyggnaden omfattar totalt 64 platser samt gemensamhets- och personalytor i fastighet Bonden Mindre 14. Ärendet består av ett lokalavtal och ett blockavtal som tillsammans möjliggör ett utbyggt vård- och omsorgsboende. Hyreskontrakten sträcker sig över en tioårsperiod och beräknas gälla från och med 2026-06-01 till 2036-12-31. Nämndens hyreskostnader beräknas uppgå till 13,4 miljoner kronor per år. Utbyggnaden innebär en utökning av införhyrningen 2 134 kvadratmeter. Den totala införhyrningen ger en årshyra om 3 038 kronor per kvadratmeter under första året. Nettohyreskostnaden för varje boendeplatser beräknas som högst bli 286 kronor per dygn med det nya avtalsförslaget under första året. Beräkningarna är preliminära och kan justeras efter kommande förhandlingsöverenskommelse mellan Fastighetskontoret och Hyresgästföreningen Region Stockholm. Stadsdelsförvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden ger Södermalms stadsdelsdirektör i uppdrag att teckna nya hyresavtal med hyresvärderna i enlighet med ärendet under förutsättning att

kommunstyrelsens ekonomi- och trygghetsutskott godkänner hyresperioden om 10 år och tillkommande årshyra om 3,8 miljoner kronor. Förvaltningen söker även stimulansbidrag för förprojektering och startkostnader.

**Särskilda uttalanden**

Anders Göransson mfl. (S), Frida Nehrfors Hultén mfl. (V) och Magnus Palm (MP) anmälde ett särskilt uttalande (bilaga).

**Förslag till beslut**

Ordföranden Anders Göransson (S) konstaterade att det fanns ett förslag till beslut från förvaltningen och föreslog att nämnden skulle besluta i enlighet med detta.

**Handlingar i ärendet**

- SÖD 2025/510-1 Omförhandlat hyresavtal och utbyggnad av Nytorpgårdens vård- och omsorgsboende

2025-08-21  
Ärende 12 och 13  
Hyresavtal på Kulltorp samt  
hyresavtal och utbyggnad på  
Nytorgsgården

Anders Göransson m.fl. S  
Frida Nehrfors Hultén m.fl. V  
Magnus Palm MP

### **Särskilt uttalande**

När vi avhandlade boendeplanen för äldre tidigare i år så konstaterade förvaltningen i sitt svar att ”beslut om nya boenden måste tas omedelbart och kontinuerligt. För att undvika en allvarlig bristsituation behöver planeringsprocesser effektiviseras och beslutsfattandet ske i mycket god tid.”

Dessa båda avtal är ett litet steg på vägen. Genom tillskott och upprustning/återställande så ökar vi antalet platser. Ett mycket bra agerande av förvaltningen

Framöver behöver vi göra vad vi kan för att få in nya boenden i samband med framtida byggprojekt i stadsdelen. Där Södermalm är väl gynnat med flera idéburna aktörer som kan spela en aktiv roll i att möta behoven.

Vi behöver fortsätta att inventera befintliga lokaler för att se om vi kan hitta några som skulle kunna omvandlas till äldreboenden. Främst handlar det om stadens egna fastigheter men vi tror det är nödvändigt att lyfta blicken bortom det egna beståndet, vilket ovanstående exempel visar.

Vi måste också prioritera dem med störst behov. Och det gör vi bland annat genom att värna de servicehus och vård- och omsorgsboenden som finns idag.

**§ 14**  
**Månadsrapport juli 2025**  
SÖD 2025/573

**Beslut**

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens förslag till månadsrapport för juli 2025.

**Sammanfattning av ärendet**

Månadsrapport per juli med helårsprognos visar på ett överskott om 35,0 mnkr före och efter resultatöverföring. Sjukfrånvaron för Södermalms stadsdelsförvaltning är senaste månaden något högre jämfört med samma period föregående år. Statistik för senaste rullande 12 månader var i juni 2025 7,05 procent vilket är något högre jämfört med förra månaden. Äldreomsorg prognostiserar ett överskott om 27,0 mnkr, övrig verksamhet ett överskott om 18,0 mnkr och stadsmiljöverksamhet ett underskott om -10,0 mnkr. Övriga verksamheter prognostiserar en budget i balans. Den mest svårbedömda kostnadsutvecklingen är behovet av försörjningsstöd och behovet av platser inom vård- och omsorgsboende som förväntas öka under året.

**Förslag till beslut**

Ordföranden Anders Göransson (S) konstaterade att det fanns ett förslag till beslut från förvaltningen och föreslog att nämnden skulle besluta i enlighet med detta.

**Handlingar i ärendet**

- SÖD 2025/573-1 (Godkänd - R 1) SÖD 2025/573
- SÖD 2025/573-5 Bilaga 1 Ekonomiskt bistånd 2025
- SÖD 2025/573-2 Bilaga 4 Sjukfrånvaro
- SÖD 2025/573-3 Bilaga 3 Inskrivning Förskola 2025
- SÖD 2025/573-4 Bilaga 2 Uppföljning VOB 2025

**§ 15****Skrivelse från Liberalerna, Centerpartiet och  
Kristdemokraterna avseende LVM**

SÖD 2025/412

**Beslut**

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

**Sammanfattning av ärendet**

Stadsdelsnämnden har gett förvaltningen i uppdrag att svara på en skrivelse om Lagen om vård av missbrukare i vissa fall, LVM, från Anne-Lie Elfvén med flera (L), Lars Rottem Krangnes med flera (C) och Erik Ehre (KD). Skribenterna har frågor till förvaltningen om bland annat rutiner vad gäller användandet av LVM. Förvaltningen besvarar frågorna i detta tjänsteutlåtande.

**Förslag till beslut**

Ordföranden Anders Göransson (S) konstaterade att det fanns ett förslag till beslut från förvaltningen och föreslog att nämnden skulle besluta i enlighet med detta.

**Handlingar i ärendet**

- SÖD 2025/412-3 Tjänsteutlåtande Skrivelse avseende LVM
- SÖD 2025/412-1 Skrivelse från (L), (C), (KD) avseende LVM

**§ 16****Revidering av delegationsordning för Södermalms stadsdelsnämnd**

SÖD 2025/789

**Beslut**

1. Södermalms stadsdelsnämnd beslutar att revidera delegationsordningen i enlighet med förvaltningens förslag.
2. Reviderad delegationsordning SÖD 2025/789 ersätter delegationsordning beslutad 2024-06-17 med diarienummer SÖD 2025/450.
3. Delegationsordningen börjar gälla från och med 2025-09-01.

**Sammanfattning av ärendet**

Med anledning av nya socialtjänstlagen, som började gälla den 1 juli 2025, hade samtliga stadsdelsnämnder behov av uppdatering gällande delegationsordningar. I och med den revideringen kom inte 9 kap 1–4 § (2001:453) med som utgör en övergångsbestämmelse och tillämpas för att beslut om ekonomiskt bistånd som har fattats före 1 juli 2025 ska kunna återkrävas. Utan att ha kvar detta i delegationsordningen kan inte beslut om ekonomiskt bistånd fattade med stöd av SoL (2001:453) återkrävas genom delegationsbeslut. Delegation (10,22) till biståndshandläggare att fatta beslut om återkrav av ekonomiskt bistånd ska kunna fattas av biståndshandläggare har även tagits bort. Ett återkravsbeslut är ett ingripande beslut som bör ha socialsekreterare som lägsta delegat, samt att det inte finns någon på enheten för ekonomiskt bistånd som har biståndshandläggare som titel. Förvaltningens förslag till ändringar redovisas i ändringsbilaga samt utkast till delegationsordning med spårändringar.

**Förslag till beslut**

Ordföranden Anders Göransson (S) konstaterade att det fanns ett förslag till beslut från förvaltningen och föreslog att nämnden skulle besluta i enlighet med detta.

**Handlingar i ärendet**

- SÖD 2025/789-1 Tjänsteutlåtande Revidering av delegationsordning för Södermalms stadsdelsnämnd

**§ 17****Entledigande av ledamot i sociala delegationen**

SÖD 2025/778

**Beslut**

1. Till ordinarie ledamot tillika vice ordförande i Södermalms sociala delegation från och med 1 september 2025 väljs Marko Janicic (C).

2. Till ersättare i Södermalms sociala delegation från och med 1 september 2025 väljs [vakant] (M).

**Sammanfattning av ärendet**

Stadsdelsnämnden inrättar inom sig en social delegation för behandling av merparten av den myndighetsutövning som rör enskilda personer. Med anledning av att vice ordföranden Lars Rottem Krangnes (C) har begärt att entledigas från sitt uppdrag och att Centerpartiet, Moderaterna, Liberalerna och Kristdemokraterna har nominerat Marko Janicic (C) som hans ersättare, föreslår förvaltningen att nämnden entledigar Lars Rottem Krangnes (C) från sitt uppdrag som vice ordförande i sociala delegationen samt väljer Marko Janicic (C) till ny vice ordförande i sociala delegationen.

**Förslag till beslut**

Ordföranden Anders Göransson (S) konstaterade att det fanns ett gemensamt förslag till beslut (bilaga) från Lars Rottem Krangnes (C), Jonas Nilsson m.fl. (M) och Johan Lisspers (L) och föreslog att nämnden skulle besluta i enlighet med detta.

Anders Göransson m.f. (S), Frida Nehrfors Hultén m.fl. (V) och Magnus Palm (MP) anslöt sig till Centerpartiets, Moderaternas och Liberalernas förslag.

**Ersättaryttranden**

Erik Ehre (KD) anslöt sig till Centerpartiets, Moderaternas och Liberalernas förslag till beslut.

**§ 18****Remiss - Motion om att motverka skuggsamhället, KS  
2025/383**

SÖD 2025/283

**Beslut**

1. Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Nämnden justerar beslutet omedelbart

**Sammanfattning av ärendet**

Stadsdelsnämnden har på remiss från kommunstyrelsen fått en motion om att motverka skuggsamhället. Motionen är skriven av Maurice Forslund (KD). Skribenten anser att stadens riktlinjer för ekonomiskt bistånd bör ändras så att möjligheten till ekonomiskt bistånd för papperslösa avskaffas. Socialförvaltningen har i uppdrag att under 2025 revidera stadens riktlinjer för ekonomiskt bistånd. I revideringsarbetet ingår att se över samtliga delar i riktlinjerna bland annat utifrån gällande lagstiftning, föreskrifter och allmänna råd samt rådande rättspraxis. I enlighet med socialtjänstlagen har kommunen det yttersta ansvaret för alla individer som vistas i kommunen. Av socialtjänstlagens förarbeten framgår att det "alltid är en skyldighet för vistelsekommunen att vidta insatser vid akuta nödsituationer" inom ramen för detta yttersta ansvar. Mot bakgrund av lagstiftning och rättspraxis anges det i stadens nuvarande riktlinjer för handläggningen av ekonomiskt bistånd att personer som saknar tillstånd att vistas i Sverige inte har rätt till ekonomiskt bistånd enligt SoL, men att dessa personer kan beviljas ekonomiskt bistånd för att undvika nöd med stöd av socialtjänstlagen. Förvaltningens bedömning är att förslaget om att avskaffa möjligheten till ekonomiskt bistånd för personer som saknar tillstånd att vistas i Sverige inte är förenligt med kommunens yttersta ansvar och skyldighet att vidta insatser vid akuta nödsituationer enligt SoL.

**Förslag till beslut**

Ordföranden Anders Göransson (S) konstaterade att det fanns ett förslag till beslut från förvaltningen och föreslog att nämnden skulle besluta i enlighet med detta.

**Handlingar i ärendet**

- SÖD 2025/283-2 Motion om att motverka skuggsamhället
- SÖD 2025/283-1 Följebrev Motion om att motverka skuggsamhället, KS 2025/383
- SÖD 2025/283-1.1 Remiss - Motion om att motverka skuggsamhället, KS 2025/383





**§ 19****Remiss - Motion om att etablera Viva Lyceum vård och omsorg, KS 2025/438**

SÖD 2025/349

**Beslut**

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

**Sammanfattning av ärendet**

Södermalms stadsdelsnämnd har av kommunstyrelsen fått en motion av Jan Jönsson (L) om att etablera Viva Lyceum vård och omsorg. Motionen lyfter personalbristen inom vård och omsorg samt det låga intresset för gymnasiets vård- och omsorgsprogram. För att öka attraktiviteten föreslås körkortsstöd som incitament, likt modellen i Skövde. Dessutom föreslås att kombinera gymnasie- och vuxenutbildning i ett nytt utbildningscenter, Viva Lyceum vård och omsorg, på Kungsholmen Västra, för bättre samordning och studiemiljö. Förvaltningen delar motionens beskrivning avseende behovet av att fler behöver utbilda sig inom yrkesområdet. Staden har idag en rad satsningar inom området där förvaltningen deltar. Förvaltningen bedömer att det kan finnas fördelar med att samla Komvux och vård- och omsorgsprogrammet i ett gemensamt utbildningscenter för att samordna resurser och undervisning. Däremot är förvaltningen osäker på om det skulle påverka studiemiljön positivt eller ge en kvalitativ höjning i form av erfarenhetsutbyte mellan yngre och äldre studerande, då skillnaderna i ålder och bakgrund mellan eleverna kan göra det svårt att skapa en naturlig gemenskap i lärandet. Förvaltningen bedömer att erbjudandet om körkortsstöd inte är ett starkt incitament i Stockholms stad, eftersom kollektivtrafiken är väl utbyggd och de flesta medarbetarna reser kollektivt både under och efter arbetstid. Körkort krävs endast för tillsvidareanställda nattarbetare inom hemtjänsten i stadsdelsområdet.

**Förslag till beslut**

Johan Lisspers (L) anmälde ett förslag till beslut (bilaga) och föreslog att nämnden skulle besluta i enlighet med detta förslag.

**Beslutsgång**

Ordföranden Anders Göransson (S) ställde förslagen mot varandra och konstaterade att Södermalms stadsdelsnämnd beslutat i enlighet med förvaltningens förslag till beslut.

**Reservationer**

Johan Lisspers (L) reserverade sig mot beslutet till förmån för eget förslag till beslut.

**Handlingar i ärendet**

- SÖD 2025/349-2 Svar på remiss- Motion att etablera Viva Lyceum vård och omsorg
- SÖD 2025/349-1 Följebrev Motion om att etablera Viva Lyceum vård och omsorg, KS 2025/438
- SÖD 2025/349-1.1 Motion om att etablera Viva Lyceum vård och omsorg

**§ 20****Remiss - Motion om att utvärdera stadens miljözoner, KS  
2025/436**

SÖD 2025/368

**Beslut**

Stadsdelsnämnden överlämnar stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

**Sammanfattning av ärendet**

Stadsdelsnämnden har av kommunstyrelsen fått en motion av Jan Jönsson (L) och Sara Svanström (L) som föreslår att stadens miljözoner ska utvärderas. Enligt motionens författare måste staden utvärdera hur väl miljözonerna uppfyllt sina syften som är att minska utsläppen och förbättra luftkvaliteten. I motionen framförs även att zonernas påverkan på boende och företag ska utredas om dessa står i proportion till nyttan. Mot bakgrund av denna beskrivning föreslås i motionen att kommunfullmäktige beslutar att staden genomför en utvärdering av stadens miljözoner och att utfallet av denna ska ligga till grund för stadens fortsatta arbete med miljözoner. Stadsdelsförvaltningen anser att stadens arbete för att erhålla bättre luft är positivt och viktigt. I stadens budget för 2025 anges att Stockholms luftkvalitet förbättrats och att den idag klarar miljökvalitetsnormerna på stadens gator men att luftkvaliteten fortsatt måste förbättras för att skydda vår hälsa. Förvaltningen anser att motionens förslag att utvärdera införda miljözoner är positivt såvida detta inte redan gjorts i någon form. Förvaltningen anser generellt att det är angeläget att effekter av olika åtgärder utvärderas för att kunna veta om de är rätt utformade så att de ger största möjliga nytta. Det inkluderar även påverkan på bland annat boende, besöksnäringen och näringslivet vilket också beskrivs i motionen. Förvaltningen anser därutöver att det är angeläget att man i utvärderingen tar med miljözonernas påverkan på växt- och djurlivet då det är av betydelse för stadens målsättning att främja den biologiska mångfalden. till beslut

**Förslag till beslut**

Johan Lisspers (L) anmälde ett förslag till beslut (bilaga) och föreslog att nämnden skulle besluta i enlighet med detta.förslag

**Beslutsgång**

Ordföranden Anders Göransson (S) ställde förslagen mot varandra och konstaterade att Södermalms stadsdelsnämnd beslutat i enlighet med förvaltningens förslag till beslut.

**Reservationer**

Johan Lisspers (L) reserverade sig mot beslutet till förmån för eget förslag till beslut.

**Handlingar i ärendet**

- SÖD 2025/368-3 Tjänsteutlåtande
- SÖD 2025/368-1 Följebrev Motion om att utvärdera stadens miljözoner, KS 2025/436
- SÖD 2025/368-1.1 Motion om att utvärdera stadens miljözoner
- SÖD 2025/368-2 Komplettering Motion om att utvärdera stadens miljözoner, KS 2025/436

**§ 21****Remiss - Motion om att öka antalet kolonilotter för att främja en hållbar stadsutveckling, KS 2025/429**

SÖD 2025/369

**Beslut**

Stadsdelsnämnden överlämnar stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

**Sammanfattning av ärendet**

Stadsdelsnämnden har av kommunstyrelsen fått en motion av Jan Jönsson (L) och Björn Ljung (L) som föreslår att antalet kolonilotter ökar för att främja en hållbar stadsutveckling. I motionen anges att kolonilotter är en värdefull resurs i en växande stad som Stockholm då de inte bara bidrar till stadsnära odling och biologisk mångfald utan också till invånarnas fysiska och psykiska välbefinnande. Trots detta är tillgången på kolonilotter, enligt motionens författare, långt ifrån tillräcklig. Mot bakgrund av beskrivningen ovan föreslås att kommunfullmäktige beslutar att staden tar fram en strategi i enlighet med motionens syfte att öka antalet kolonilotter i Stockholm stad samt att staden utreder områden där det råder ett högt tryck på kolonilotter och även utreder möjligheten att anlägga fler odlingslotter. Stadsdelsförvaltningen ser i grunden positivt på motionens intention att öka antalet kolonilotter inom staden. Vilket också anges i motionen, bidrar odling i olika former till social samvaro och dessutom till stadens gröna struktur och biologiska mångfald. Förvaltningen anser att anläggandet av nya koloniområden i första hand bör ske i ytterstaden då exempelvis Södermalms stadsdelsområde redan har åtta koloniträdgårdsföreningar. Möjligheten att finna utrymme för ytterligare koloniområden inom stadsdelsområdet anser förvaltningen vara starkt begränsad. De parkytor som finns inom stadsdelsområdet är mycket välbesökta och bör enligt förvaltningen bibehålla sin nuvarande funktion för att tillmötesgå efterfrågan och behov av rekreation, vila, aktivitet, biologisk mångfald och andra nyttor såsom omhändertagande av skyfall/dagvatten och temperaturutjämning.

**Särskilda uttalanden**

Johan Lisspers (L) anmälde ett särskilt uttalande (bilaga).

Lars Rottem Krangnes (C) anslöt sig till Liberalernas särskilda uttalande.

**Förslag till beslut**

Anne-Lie Elfven (L) anmälde ett förslag till beslut (bilaga) och föreslog att nämnden skulle besluta i enlighet med detta förslag.

Lars Rottem Krangnes (C) ställde sig bakom Liberalernas förslag till beslut.

**Beslutsgång**

Ordföranden Anders Göransson (S) ställde förslagen mot varandra och konstaterade att Södermalms stadsdelsnämnd beslutat i enlighet med förvaltningens förslag till beslut.

**Reservationer**

Johan Lisspers (L) och Lars Rottem Krangnes (C) reserverade sig mot beslutet till förmån för Liberalernas förslag till beslut.

**Ersättaryttranden**

Erik Ehre (KD) anslöt sig till Liberalernas förslag till beslut.

Erik Ehre (KD) anslöt sig till Liberalernas särskilda uttalande.

**Handlingar i ärendet**

- SÖD 2025/369-2 Tjänsteutlåtande
- SÖD 2025/369-1.1 Motion om att öka antalet kolonilotter för att främja en hållbar stadsutveckling
- SÖD 2025/369-1 Följebrev Motion om att öka antalet kolonilotter för att främja en hållbar stadsutveckling, KS 2025/429

**§ 22****Remiss - Motion om att skapa fler platser för föreningar och lokala entreprenörer i Stockholms stad, KS 2025/432**

SÖD 2025/370

**Beslut**

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

**Sammanfattning av ärendet**

Motionen av Jan Jönsson och Christina Tufvesson (L) beskriver hur ett levande civilsamhälle hör ihop med tillgången till kreativa och flexibla mötesplatser och lokaler för småskaliga företag och föreningar. Exempel från Malmö och Göteborg har visat att förbättrad tillgänglighet till flexibla lokaler och samverkan har stimulerat entreprenörskap, idéburen verksamhet så som till exempel ideella föreningar och lokalt engagemang. Särskilt i ytterstaden finns ett stort engagemang men brist på tillgängliga och prisvärda lokaler. I motionen föreslås att kommunfullmäktige beslutar att i samarbete med arbetsmarknadsnämnden och privata aktörer utreder möjligheten att etablera sådana lokaler. Det föreslås även att en modell utreds för hur lokalerna kan tillhandahållas, med utgångspunkt i goda exempel från andra kommuner. Slutligen föreslås att Stockholms stad ska verka för att fler kreativa mötesplatser främjas genom samverkan och gemensamma resurser. Förvaltningen ställer sig positiv till förslaget om att en utredning genomförs för att klargöra behov, målgrupper och genomförbarhet.

**Särskilda uttalanden**

Johan Lisspers (L) anmälde ett särskilt uttalande (bilaga).

Lars Rottem Krangnes (C) anslöt sig till Liberalernas särskilda uttalande.

**Förslag till beslut**

Ordföranden Anders Göransson (S) konstaterade att det fanns ett förslag till beslut från förvaltningen och föreslog att nämnden skulle besluta i enlighet med detta.

**Ersättaryttranden**

Erik Ehre (KD) anslöt sig till Liberalernas särskilda uttalande.



**Handlingar i ärendet**

- SÖD 2025/370-2 Svar på Remiss - Motion om att skapa fler platser för föreningar och lokala entreprenörer i Stockholms stad KS 2025/432
- SÖD 2025/370-1 Följebrev Motion om att skapa fler platser för föreningar och lokala entreprenörer i Stockholms stad, KS 2025/432
- SÖD 2025/370-1.1 Motion om att skapa fler platser för föreningar och lokala entreprenörer i Stockholms stad

**§ 23****Remiss - Motion om att rädda Hovings malmgård, KS****2024/1279**

SÖD 2025/371

**Beslut**

1. Stadsdelsnämnden överlämnar stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

**Sammanfattning av ärendet**

Södermalms stadsdelsnämnd har av kommunstyrelsen fått en motion av Gabriel Kroon (SD) och Mats Johansson (SD) på remiss, som handlar om att rädda Hovings malmgård. Motionärerna menar att kulturresevatet Hovings malmgård kommer att omvandlas till ett gårdshus om ett seniorboende byggs kring malmgården och föreslår att stadsbyggnadsnämnden ska ges i uppdrag att avbryta arbetet med seniorboendet. Det finns ett förslag till ny detaljplan för Hovings malmgård med omkringliggande ytor, tillsammans kallat Kvarteret Sommaren 10. Detaljplaneförslaget syftar till att möjliggöra ny bebyggelse som omsluter och integrerar Hovings malmgård. Bebyggelsen planeras bestå av cirka 90 vård- och seniorboenden samt en förskoleverksamhet med cirka 30 platser. Förslaget har varit på samråd från den 28 november 2023 till och med den 22 januari 2024. Förvaltningen uppfattar motionen som att det är arbetet med detta detaljplaneförslag som föreslås ska avbrytas. Under samrådet för förslaget till ny detaljplan för kvarteret Sommaren 10, framförde stadsdelsnämnden bland annat följande: Förvaltningen ser ett stort behov av vård- och omsorgsboendeplatser på Södermalm. Beträffande att planförslaget möjliggör en förskola inom området kan förvaltningen konstatera att det inom en tioårsperiod inte finns något behov av nya förskoleplatser inom stadsdelsområdet. Förvaltningen framförde också att nedanstående punkter bör utredas vidare:

- Hur förslaget bättre kan överensstämma med översiktsplanens förhållningssätt till kulturmiljövården.
- Hur en eventuell ny bebyggelse inom kvarteret bättre kan anpassas till malmgården utifrån ett kulturmiljöperspektiv.
- Hur existerande naturvärden, som kommer att försvinna i samband med den planerade bebyggelsen, kan kompenseras.
- Hur befintlig kröntäkningsgrad, som kommer att minska i samband med den planerade bebyggelsen, kan bibehållas inom området.
- Hur det ökade behovet av rekreationsytor i området tillgodoses när östra Södermalm förtätas. Förvaltningen anser att planförslaget som

var på samråd 2023–2024 behöver utredas mer, bland annat utifrån de synpunkter förvaltningen framförde under samrådet.

**Särskilda uttalanden**

Anders Göransson mfl. (S), Frida Nehrfors Hultén (V) och Magnus Palm (MP) anmäler ett särskilt uttalande (bilaga).

**Förslag till beslut**

Ulf Wester (SD) anmälde ett förslag till beslut (bilaga) och föreslog att nämnden skulle besluta i enlighet med detta.förslag

**Beslutsgång**

Ordföranden Anders Göransson (S) ställde förslagen mot varandra och konstaterade att Södermalms stadsdelsnämnd beslutat i enlighet med förvaltningens förslag till beslut.

**Reservationer**

Ulf Wester (SD) reserverade sig mot beslutet till förmån för eget förslag till beslut.

**Handlingar i ärendet**

- SÖD 2025/371-2 Tjänsteutlåtande
- SÖD 2025/371-1 Följebrev Motion om att rädda Hovings malmgård, KS 2024/1279
- SÖD 2025/371-1.1 Motion om att rädda Hovings malmgård

2025-08-21

Ärende 23

Remiss - Motion om att  
rädda Hovings malmgård

Anders Göransson m.fl. S  
Frida Nehrfors Hultén m.fl. V  
Magnus Palm, MP

### **Särskilt uttalande**

Vi vill hänvisa till det särskilda uttalande vi gjorde i samband med att förslaget var på remiss i stadsdelsnämnden:

Det är ingen hemlighet att våra partier tycker olika i själva grundfrågan: ska det byggas eller inte. Samtidigt är stadsdelsnämndens uppgift att bidra med ett lokalt perspektiv för att därigenom ge stadsbyggnadsnämnden ett bättre underlag för beslut. Vi har tagit fasta på det senare och vill göra följande inspel.

I sitt svar lyfter förvaltningens både staden och stadsdelens behov av fler bostäder för äldre samtidigt som de pekar på de nackdelar de ser med förslaget. Vi är överens om att det i stora delar är en bra genomgång. I den händelse att projektet fortsätter vill vi lyfta ett antal olika.

Södermalm har ett stort behov av grönytor och att biologisk mångfald. Vi ser gärna ett omtag på detta område dels för att minska påverkan dels se hur vi kan förstärka det befintliga grönstrukturerna.

Vi vill också att staden tar ett samlat grepp om området kring Danvikstull, med målet att både säkra och öka tillgången till grönytor. I vår lokala parkplan lyfts Södermalms gröna karaktär, det gröna vardagsrummet och den ekologiska infrastrukturen. Det är avgörande perspektiv i en fortsatt stadsutveckling.

Södermalm är en plats som många besöker och parker, grönytor och stråk nyttjas av många vilket behöver vägas in i planeringen. Av särskild vikt är att trädgården på framsidan blir en del av vårt gröna vardagsrum, en park av hög kvalitet där alla är välkomna.

Malmgårdens exteriör berättar om stadsdelens historia och har ett stort kulturhistoriskt värde. I samband med att stadsbyggnadsnämndens beslutade att inleda planarbetet så skrev majoriteten<sup>1</sup> ett särskilt uttalande där de bland annat lyfte att *”Även siktlinjerna från parken ner mot vatten är viktiga att beakta och lösningar som främjar genomsiktighet i bebyggelsen behöver också utredas vidare*. Vi tycker inte att det inspelet har beaktats i tillräcklig utsträckning.

---

<sup>1</sup> Moderaterna, Centern, Liberalerna, Kristdemokraterna, Socialdemokraterna och Vänsterpartiet  
20 dec 2021.



**Remiss - Motion om att rädda Hovings malmgård, KS 2024/1279**

1. Att Södermalms stadsdelsnämnd i sitt remissvar förespråkar att motionen ska bifallas
2. Därutöver anföra följande:

Området kring kajen på Södermalm är ett väldigt uppskattat område som många människor besöker dagligen. Hovings Malmgård har potential att kunna bli en uppskattad rekreationsplats för alla stockholmare och ska inte avgränsas så att endast ett mindre antal människor har tillgång till parken som aktuellt planärende föreslår. Hovings malmgård har under flera år tillåtits förfalla. Nu pågår äntligen en upprustning. Tyvärr är den en del av en större sanering av kvarteret där den gamla malmgården föreslås kringbyggas av en modern byggnad som ska användas som seniorboende. Det nya huset föreslås byggas i den gamla trädgården som vetter mot Hammarby sjö i söder. Det nya komplexet kommer att fullständigt täcka malmgårdens utsikt mot Hammarby sjö, skymma vyn mot 1700-talshuset från kajpromenaden och skugga huset och resterna av trädgården. Kulturreseptatet Hovings malmgård omvandlas till ett gårdshus om seniorboendet byggs på den föreslagna platsen. Stockholm behöver seniorboenden, men det kan åstadkommas utan att ett kulturreseptat förstörs. Om staden exempelvis istället låter delar av det stora kontorshuset öster om malmgårdshuset omvandlas till seniorboende kan fler seniorlägenheter byggas med en bättre boendemiljö än i det föreslagna komplexet. Sverigedemokraterna föreslår att staden avbryter projekteringen av malmgårdskomplexet och verkar för att seniorboendet flyttas.

Det är viktigt att vi värnar allmänintresset och bevarar våra viktiga gemensamma ytor på Södermalm. Sen ska vi självklart se till att det finns boenden för våra äldre, men dessa boenden kan vi skapa utan att behöva göra ingrepp i våra gemensamma kulturhistoriska miljöer. Den lilla gröna oas som Hovings Malmgård är kan till exempel göras om till ett uppskattat café med uteservering, ett café dit besökare kan ta en paus efter en promenad längs kajen, eller bara för att ta sitta ner i gott sällskap och del av den vackra anrika miljön som kännetecknar Hovings Malmgård.

**Martin Westmont (SD)**

**Ulf Wester (SD)**

**§ 24****Remiss - Motion om att inrätta arkitekturzoner i city och stadens äldre stadsdelar, KS 2025/290**

SÖD 2025/372

**Beslut**

1. Stadsdelsnämnden överlämnar stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Stadsdelsnämnden justerar beslutet omedelbart

**Sammanfattning av ärendet**

Stadsdelsnämnden har av kommunstyrelsen fått en motion av Mikael Valier Furtenbach (KD) om att inrätta arkitekturzoner i city och stadens äldre stadsdelar. För att bevara Stockholms karaktär har, enligt motionens författare, styren under olika mandatperioder utvecklat riktlinjer och policyers för att motverka ovarsam förtätning och förfulning av staden, men utan att lyckas. Mot bakgrund av detta föreslås att kommunfullmäktige beslutar att ge kommunstyrelsen i uppdrag att inrätta arkitekturzon city. Stadsdelsförvaltningen anser att motionens intensioner i grunden är mycket angelägna och viktiga då framförallt stadens centrala delar har stora arkitektoniska och kulturhistoriska värden som bör bevaras. Inom staden finns det, vilket också anges i motionen, flera riktlinjer och styrdokument som beskriver hur ny bebyggelsen och renovering ska förhålla sig till befintlig miljö, exempelvis Stockholms byggnadsordning och Stockholms Arkitekturpolicy. Förvaltningen kan utifrån sitt kompetensområde inte bedöma huruvida en "Arkitekturzon city" behövs eller inte. Om föreslagen zon kan förtydliga och göra det enklare att följa stadens riktlinjer så kan det enligt förvaltningen finnas anledning att utreda vidare om en sådan zon kan införas.

**Förslag till beslut**

Ordföranden Anders Göransson (S) konstaterade att det fanns ett förslag till beslut från förvaltningen och föreslog att nämnden skulle besluta i enlighet med detta.

**Ersätтарыttranden**

Erik Ehre (KD) anmäler ett ersätтарыttrande (bilaga).

**Handlingar i ärendet**

- SÖD 2025/372-2 Tjänsteutlåtande

- SÖD 2025/372-1 Följebrev Motion om att inrätta arkitekturzoner i city och stadens äldre stadsdelar, KS 2025/290
- SÖD 2025/372-1.1 Motion om att inrätta arkitekturzoner i city och stadens äldre stadsdelar



**Remiss – Motion om att inrätta  
arkitekturzoner i city och stadens  
äldre stadsdelar**

Erik Ehre (KD) e.y.

**Ersättningsutlåtande**

1. Att delvis godkänna beslutet,
2. Att därutöver anföra följande

Vi kristdemokrater välkomnar stadsdelsförvaltningens synpunkter kring vår motion om att inrätta arkitekturzoner i city och stadens äldre stadsdelar. Södermalm, inte minst, är ett exempel på hur sekelskiftesstilen som dominerade när stadsdelen växte fram behöver värnas. Förvaltningen pekar på att motionens intentioner är angelägna dels utifrån att bevara kulturhistoriska och arkitektoniska värden men även utifrån behovet att förtydliga riktlinjer och dokument som är vägledande vid nya projekteringar.

Det gläder oss att stadsdelsförvaltningen, likt oss, ser behovet av att tillsätta en utredning som i förlängningen kan bidra till stadsutveckling som harmoniserar med det arkitekturhistoriska arvet som gör Stockholm vackert och unikt men som även går i linje med vilken typ av stad Stockholmare vill ha.

**§ 25****Remiss - Motion om tillgänglighet och transparens för medborgarförslag, KS 2025/513**

SÖD 2025/437

**Beslut**

1. Södermalms stadsdelsnämnd överlämnar stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Stadsdelsnämnden justerar beslutet omedelbart.

**Sammanfattning av ärendet**

Södermalms stadsdelsnämnd har av kommunstyrelsen tillsänts en motion av Jonas Naddebo (C) på remiss, som handlar om att centrala förvaltningar ser över sina rutiner för återkoppling på medborgarförslag till förslagsställare och stadsdelsnämnder samt att förslagen, svaren och besluten samlas och görs tillgängliga på stadens webbplats. Stadsdelsförvaltningen ser positivt på att arbetet med medborgarförslag utvecklas, såväl hos stadsdelsnämnderna som centralt och i facknämnderna.

**Förslag till beslut**

Lars Rottem Krangnes (C) anmälde ett förslag till beslut (bilaga) och föreslog att nämnden skulle besluta i enlighet med detta förslag.

Johan Lisspers (L) anslöt sig till Centerpartiets förslag till beslut.

**Beslutsgång**

Ordföranden Anders Göransson (S) ställde förslagen mot varandra och konstaterade att Södermalms stadsdelsnämnd beslutat i enlighet med förvaltningens förslag till beslut.

**Reservationer**

Lars Rottem Krangnes (C) och Johan Lisspers (L) reserverade sig mot beslutet till förmån för Centerpartiets förslag till beslut.

**Ersättaryttranden**

Erik Ehres (KD) anslöt sig till Centerpartiets förslag till beslut.

**Handlingar i ärendet**

- SÖD 2025/437-2 Tjänsteutlåtande - Remiss - Motion om tillgänglighet och transparens för medborgarförslag
- SÖD 2025/437-1 Följebrev Motion om tillgänglighet och transparens för medborgarförslag, KS 2025/513
- SÖD 2025/437-1.1 Motion om tillgänglighet och transparens för medborgarförslag



Södermalms stadsdelsnämnd

2025-08-21

### **Ärende 25**

Motion om tillgänglighet och

transparens för medborgarförslag

Svar på remiss från kommunstyrelsen

Dnr. SÖD 2025/437

Lars Rottem Krangnes (C)

### **Förslag till beslut**

1. Att bifalla motionen i sin helhet
2. Att därutöver anföra:

Vi och välkomnar att förvaltningen delar vår bild av hur svårtillgängligt det i dag är för medborgare att ta del av medborgarförslag. Vi välkomnar särskilt att förvaltningen, liksom vi, ser fördelarna med en central portal på stadens webbplats där förslag, svar och beslut samlas och görs sökbara.

Samtidigt kan vi konstatera att många förslag som inkommit till Södermalms stadsdelsnämnd tyvärr försvunnit in i ett svart byråkratiskt hål när de lämnat stadsdelsförvaltningen. Ett exempel är det väl genomarbetade förslaget om Zinkens stadsskog, där nämnden fattade ett blocköverskridande beslut om återkoppling från trafikkontoret – en återkoppling som vi ännu inte har fått. Sådana brister riskerar att undergräva förtroendet för den lokala demokratin. Det kommer varje månad in nya förslag som rör Trafiknämndens ansvarsområde och går samma öde till mötes.

En samlad portal skulle underlätta för både medborgare och förvaltningar genom att minska dubbelarbete och ge möjlighet för medborgare att söka bland tidigare inkomna förslag och se hur dessa besvarats. Detta skulle göra handläggningen mer effektiv och öka transparensen.

Det är hoppningivande att förvaltningen delar motionärens bedömning om behovet av en gemensam satsning på stadens webb, med tydliga rutiner och processer för återkoppling. Vi ser nu fram emot att detta blir verklighet. Medborgarnas engagemang är en tillgång för Södermalm och Stockholm, och vi måste säkerställa att deras röster både hörs och tas tillvara – också när förslagen inte hör hemma på stadsdelens eget bord.

**§ 26****Remiss - Planärende på samråd, Ludvigsberg 3,  
Münchenbryggeriet**

SÖD 2025/425

**Beslut**

1. Stadsdelsnämnden överlämnar stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen med följande tillägg:

Att godkänna förvaltningens svar med följande tillägg.

Få personer har nog missat sommarens diskussioner kring Trädgården. I arbetet med Münchenbryggeriet, som är en viktig mötesplats med en stark kulturell prägning, är det viktigt att vi drar lärdom av det som sker kring Trädgården.

Vi ser att det är viktigt att den kulturella dimensionen i och kring Münchenbryggeriet både bevaras och utvecklas. De bitvis högljudda kultur- och skol-verksamheterna ska även i framtiden kunna genomföra sin verksamhet. Därför bör nytillkomna bostäder och andra byggnader planeras utifrån detta för att förebygga konflikter kopplat till buller eller yta. För att säkerställa detta är det viktigt att staden prioriterar och tar höjd för detta i det framtida planarbetet.

Med tanke på skolverksamhet och tillkommande bostäder kommer området vara en plats där många barn i olika åldrar kommer att röra sig. Det är därför önskvärt att alla ytor, inte bara utpekade skolgårdar, utformas med barnperspektivet i fokus så att området som helhet upplevs säkert och välkomnande både för yngre och äldre barn.

2. Beslutet justeras omedelbart.

**Sammanfattning av ärendet**

Stadsbyggnadskontoret har översänt för yttrande ett förslag till detaljplan som syftar till att möjliggöra ny bebyggelse inom fastigheten Ludvigsberg 3 på Södermalm, allmänt känt som Münchenbryggeriet. Planen syftar till att tillskapa nya bostäder, lokaler för centrumändamål, kontor, hotell och parkering i garage. Planen syftar också till att säkerställa bevarandet av de befintliga byggnaderna och stärka skyddet av dessa. Vidare är syftet att bekräfta den pågående skolverksamheten inom planområdet. Detaljplanen syftar också till att stärka de publika kopplingarna genom fastigheten, särskilt mot Söder Mälarstrand. Stadsdelsförvaltningen anser att gång- och cykelvägens placering

genom fastigheten bör utredas vidare. Om det finns möjlighet att förenkla dess sträckning så att antalet svängar minskar är det önskvärt. Likaså borde gång- och cykelbanans lutning utredas vidare i syfte att se över möjligheten att minska lutningen. Enligt förvaltningen bör angöringen till de publika verksamheterna förtydligas i planen. Förvaltningen anser vidare att skötseln av marken (gång- och cykelvägen) genom fastigheten ska skötas av staden på samma sätt som staden sköter annan mark som ska vara tillgänglig för allmännyttig gång- och cykeltrafik. Som det nämns i planbeskrivningen är Skinnarviksberget en populär park med Södermalms högsta punkt. Förvaltningen saknar en beskrivning och möjligtvis en illustration över om, och eventuellt hur, utsikten från Skinnarviksberget kan komma att påverkas av den planerade bebyggelsen.

### **Förslag till beslut**

Anders Göransson mfl. (S), Frida Nehrfors Hultén mfl. (V) och Magnus Palm (MP) anmälde ett gemensamt förslag till beslut (bilaga) och föreslog att nämnden skulle besluta i enlighet med detta förslag.

Jonas Nilsson mfl. (M) och Lars Rottem Krangnes (C) anmälde ett gemensamt förslag till beslut (bilaga) och föreslog att nämnden skulle besluta i enlighet med detta förslag.

Johan Lisspers (L) anmälde ett förslag till beslut (bilaga) och föreslog att nämnden skulle besluta i enlighet med detta förslag.

Martin Ulf Wester (SD) anmälde ett förslag till beslut (bilaga) och föreslog att nämnden skulle besluta i enlighet med detta förslag.

### **Beslutsgång**

Ordföranden Anders Göransson (S) ställde förslagen mot varandra och konstaterade att Södermalms stadsdelsnämnd beslutat i enlighet med Socialdemokraternas, Vänsterpartiets och Miljöpartiets gemensamma förslag till beslut förslag till beslut.

### **Reservationer**

Jonas Nilsson mfl. (M), Lars Rottem Krangnes (C), Johan Lisspers (L) och Ulf Wester (SD) reserverade sig mot beslutet till förmån för egna förslag till beslut.

### **Ersättaryttranden**

Erik Ehre (KD) anmälde ett ersättaryttrande (bilaga).

### **Handlingar i ärendet**

- SÖD 2025/425-2 Tjänsteutlåtande
- SÖD 2025/425-1.2 Planbeskrivning, samråd

- SÖD 2025/425-1.3 Plankarta samråd

2025-08-21

Ärende 26

Remiss - Planärende på samråd,  
Ludvigsberg 3, Münchenbryggeriet

Anders Göransson m.fl. S  
Frida Nehrfors Hultén m.fl. V  
Magnus Palm m.fl. MP

### **Förslag till beslut**

Att godkänna förvaltningens svar med följande tillägg.

Få personer har nog missat sommarens diskussioner kring Trädgården. I arbetet med Münchenbryggeriet, som är en viktig mötesplats med en stark kulturell prägning, är det viktigt att vi drar lärdom av det som sker kring Trädgården.

Vi ser att det är viktigt att den kulturella dimensionen i och kring Münchenbryggeriet både bevaras och utvecklas. De bitvis högljudda kultur- och skol-verksamheterna ska även i framtiden kunna genomföra sin verksamhet. Därför bör nytillkomna bostäder och andra byggnader planeras utifrån detta för att förebygga konflikter kopplat till buller eller yta. För att säkerställa detta är det viktigt att staden prioriterar och tar höjd för detta i det framtida planarbetet.

Med tanke på skolverksamhet och tillkommande bostäder kommer området vara en plats där många barn i olika åldrar kommer att röra sig. Det är därför önskvärt att alla ytor, inte bara utpekade skolgårdar, utformas med barnperspektivet i fokus så att området som helhet upplevs säkert och välkomnande både för yngre och äldre barn.



**Remiss - Planärende på samråd, Ludvigsberg 3, Münchenbryggeriet, S-Dp 2021-00703**

1. Att Södermalms stadsdelsnämnd i sitt remissvar förespråkar att planärendet avslås
2. Därutöver anföra följande:

Sverigedemokraterna är positiva till att Münchenbryggeriets gård utvecklas på ett sätt som gör området mer tillgängligt för allmänheten och att de arkitektoniska kvaliteter på bryggeriets gård därmed blir en tydligare del av Södermalms stadsbild.

Det är viktigt att vi värnar allmänintresset och bevarar våra viktiga gemensamma kulturmiljöer. SD:s uppfattning är att förslaget innebär en alltför hög grad av exploatering av området. Det är speciellt viktigt att siktlinjen från Södermalm mot Riddarfjärden bevaras intakt.

Precis som förvaltningen skriver i sitt svar att *"Münchenbryggeriet utgör, tillsammans med Ludvigsbergs verkstäder, en av Stockholms mest välbevarade industrimiljöer och speglar stadens framväxt som en betydande industristad under 1800-talet."* så betonar det tydligt vikten av att inte göra inskränkningar och ingrepp i svenska industrihistoriska miljöer. Det finns en stark opinion i grannskapet mot att platsen bebyggs. SD ser fram emot en dialog och höra de berörda grannarnas synpunkter på förslaget innan vi tar slutlig ställning till hur platsen kan utvecklas.

**Martin Westmont (SD)**

**Ulf Wester (SD)**

2025-08-21

## Ärende 24

Remiss - Planärende på samråd,  
Ludvigsberg 3, Münchenbryggeriet

SÖD 2025/425

Jonas Nilsson m.fl. (M)  
Lars Rottem Krangnes (C)

### Förslag till beslut

1. Att delvis godkänna stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen
2. Att beslutet justeras omedelbart
3. Att därutöver anföra:

Det finns ett behov av fler bostäder i Stockholm och därmed också behov av att formellt pröva olika platser för dessa över hela stadens geografi. Vår mening är att den föreslagna platsen rymmer visst utrymme för varsam stadsutveckling, samtidigt som detta givetvis måste vägas mot befintliga kulturhistoriska värden. I en stad som i århundraden växt i alla riktningar och utvecklats vore det dock en anomali att påstå att nya bostäder per definition skulle orsaka stor kulturell skada.

Vi vill samtidigt understryka att planförslaget innebär att ny bostadsbebyggelse skulle komma att placeras i en kulturhistoriskt blåklassad miljö. Vi ser att det kan finnas vissa goda förutsättningar för delar av förslaget, men det kräver att noga utredningar och avvägningar görs under den vidare planprocessen. Om detta skrev vi i stadsbyggnadsnämnden redan vid beslut om att starta planprocessen. Framför allt menar vi att det är synnerligen viktigt att värna det unika med och runt Münchenbryggeriet.

Det bör därtill utredas ytterligare huruvida planförslaget skulle kunna bidra till att förbättra trafiksituationen i närområdet och om kajsstråket längs med Söder Mälarstrand kan utvecklas i positiv riktning och bli grönnare, tryggare och roligare.

Som vi framhöll redan vid beslut om planstart 2021 är det av största vikt att den befintliga fest-, konferens- och kulturverksamheten i Münchenbryggeriet får möjlighet att fortgå. Det är en brist att man inte lyfter förutsättningarna för dagens verksamheter och dess utvecklingsmöjligheter området. Tyvärr har vi alltför många exempel på att musikscener och kulturverksamheter tystats eller tvingats bort på grund av ljudstörda grannar i senare tillkomna bostadshus. När Stockholm växer och förtätas behöver staden säkerställa förutsättningar för kulturverksamheter och aktivt se till att inte nya hinder uppstår. Det förslag som tas fram inför nytt ställningstagande efter plansamrådet bör därför redogöra för hur man uppnår en god boendemiljö samtidigt som verksamheten i Münchenbryggeriet har möjlighet att fortgå och utvecklas.

**Södermalm stadsdelsnämnd**

2025-08-21

**Ärende 26**

Remiss - Planärende på samråd,  
Ludvigsberg 3, Münchenbryggeriet

Erik Ehls (KD) e.y.

**Ersättaryttrande**

Kristdemokraterna Södermalm utesluter inte byggnation i Münchenbryggeriområdet. Eventuell byggnation kräver dock stor omtanke för områdets befintliga och framtida värden. Omfattning, gestaltning och tekniska aspekter måste passa in i området. Det är viktigt att Södermalms park- och promenadvärden inte reduceras. Gestaltningen måste överensstämma med befintliga unika industriestetiken. Höjden på byggnaderna måste göras med god smak för det monumentala värde området har för stadssiluetten. Hänsyn måste även tas till befintliga verksamheter såsom de kulturaktiviteter som sker i området; ljudisolering och var det är lämpligt att ha bostäder jmf med andra typer av verksamheter behöver nog övertänkas. Slutligen ska nybyggnation nå upp till god handikappanpassning.

Södermalms stadsdelsnämnd  
21 augusti 2025

**Ärende 26**  
Remiss Planärende  
**Münchenbryggeriet**

Johan Lisspers (L)

**Förslag till beslut**

1. Att avbryta planarbetet
2. Att utöver det anföras.

Liberalerna (dåvarande Folkpartiet) gick i täten för att rädda Münchenbryggeriet från rivning på 1970-talet. Förslaget till byggnation invid Münchenbryggeriet är alldeles för omfattande och hotar den unika kulturmiljön i området som helhet. Detta förslag skulle försämra kulturmiljön i södra delen så att intrycket av Münchenbryggeriet för alltid förändras i oacceptabel omfattning. Det kulturhistoriskt viktiga området är lika viktigt att bevara idag som när själva Münchenbryggeriet hotades av rivning.

Staden borde tydligare följa Arkitekturpolicyn och Byggnadsordningen. Okänsliga tillägg i kulturhistoriskt viktiga områden måste undvikas. Den kulturhistoriskt viktiga miljön på Blasieholmen inklusive Tullhuset på Blasieholmen räddades från att Nobel Center skulle byggas där. Dessvärre revs delar av Astoriahuset på Nybrogatan och detta får inte bli ytterligare ett sådant misstag.

**§ 27****Remiss - Serveringstillstånd, EA Digital Illusions CE AB,  
Södermalmsallén 36**

SÖD 2025/552

**Beslut**

1. Stadsdelsnämnden tillstyrker ansökan om serveringstillstånd enligt Stockholms stads riktlinjer för restaurang EA Digital Illusions SE AB, Södermalmsallén 36, för slutet sällskap i restaurangen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

**Sammanfattning av ärendet**

Socialförvaltningens tillståndsenhet har remitterat en ansökan om serveringstillstånd för restaurang EA Digital Illusions SE AB, Södermalmsallén 36. Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden tillstyrker ansökan om serveringstillstånd enligt Stockholms stads riktlinjer.

**Förslag till beslut**

Ordföranden Anders Göransson (S) konstaterade att det fanns ett förslag till beslut från förvaltningen och föreslog att nämnden skulle besluta i enlighet med detta.

**Handlingar i ärendet**

- SÖD 2025/552-4 Tjänsteutlåtande

**§ 28****Remiss - Serveringstillstånd, The Mad Hatter, Skånegatan 73**

SÖD 2025/590

**Beslut**

1. Stadsdelsnämnden tillstyrker ansökan om serveringstillstånd enligt Stockholms stads riktlinjer för restaurang The Mad Hatter, Skånegatan 73, för allmänheten i restaurangen.
2. Stadsdelsnämnden tillstyrker ansökan om serveringstillstånd enligt Stockholms stads riktlinjer för restaurang The Mad Hatter, Skånegatan 73, för allmänheten i uteserveringen.
3. Beslutet justeras omedelbart.

**Sammanfattning av ärendet**

Socialförvaltningens tillståndsenhet har remitterat en ansökan om serveringstillstånd för restaurang The Mad Hatter, Skånegatan 73. Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden tillstyrker ansökan om serveringstillstånd enligt Stockholms stads riktlinjer.

**Förslag till beslut**

Ordföranden Anders Göransson (S) konstaterade att det fanns ett förslag till beslut från förvaltningen och föreslog att nämnden skulle besluta i enlighet med detta.

**Handlingar i ärendet**

- SÖD 2025/590-2 Tjänsteutlåtande

**§ 29****Remiss - Serveringstillstånd, Akie Sushi, Lugnets Allé 37**

SÖD 2025/681

**Beslut**

- . Stadsdelsnämnden tillstyrker ansökan om serveringstillstånd enligt Stockholms stads riktlinjer för restaurang Akie Sushi, Lugnets Allé 37, för allmänheten i restaurangen.
2. Stadsdelsnämnden tillstyrker ansökan om serveringstillstånd enligt Stockholms stads riktlinjer för restaurang Akie Sushi, Lugnets Allé 37, för allmänheten i uteserveringen.
3. Beslutet justeras omedelbart.

**Sammanfattning av ärendet**

Socialförvaltningens tillståndsenhet har remitterat en ansökan om serveringstillstånd för restaurang Akie Sushi, Lugnets Allé 37. Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden tillstyrker ansökan om serveringstillstånd enligt Stockholms stads riktlinjer.

**Förslag till beslut**

Ordföranden Anders Göransson (S) konstaterade att det fanns ett förslag till beslut från förvaltningen och föreslog att nämnden skulle besluta i enlighet med detta.

**Handlingar i ärendet**

- SÖD 2025/681-2 Tjänsteutlåtande

**§ 30****Anmälan av delegationsbeslut**

SÖD 2025/6

**Beslut**

Stadsdelsnämnden lade anmälan till handlingarna

**Sammanfattning av ärendet**

- Anmälan om lex Sarah avseende verksamheter i egen regi, SÖD 2024/1463
- Anmälan om lex Sarah avseende verksamheter i enskild regi, SÖD 2024/1464
- Beslut om utlämnande av allmän handling, SÖD 2025/6-9
  
- Anmälan om lex Sarah avseende verksamheter i egen regi, SÖD 2024/1463
- Anmälan om lex Sarah avseende verksamheter i enskild regi, SÖD 2024/1464
- Beslut om utlämnande av allmän handling, SÖD 2025/6-9



**§ 31**  
**Förvaltningsgruppens protokoll**  
SÖD 2025/7

**Beslut**

Stadsdelsnämnden lade anmälan till handlingarna.

**Sammanfattning av ärendet**

Protokoll från förvaltningsgruppens möte 11 augusti 2025 anmäldes

**Handlingar i ärendet**

- SÖD 2025/7-21 Protokoll FVG 11 augusti 2025

**§ 32****Södermalms pensionärsråds protokoll**

SÖD 2025/9

**Beslut**

Stadsdelsnämnden lade anmälan till handlingarna.

**Sammanfattning av ärendet**

Protokoll från pensionärsrådets möte 11 augusti 2025 anmälades.

**Handlingar i ärendet**

- SÖD 2025/9-15 Protokoll SPR 2025-08-11
- SÖD 2025/9-16 Bilaga 2025-08-11 Södermalms pensionärsråds yttrande gällande planärendet Ludvigsberg 3, Münchenbryggeriet

**§ 33****Information från förvaltningen****Sammanfattning av ärendet**

Förvaltningen informerade om att kommunikation kring bristen på dricksvatten har gått ut till verksamheterna så att dessa i den mån det är möjligt kan minska förbrukningen.

Plaskdammarna kommer vara igång ytterligare en tid men fylls inte på. Skyltar har satts upp.

Tidning om seniorfestival 3-4 september har tryckts. Förvaltningen är samarbetspartner.

På nästa infonämnd kommer mer information om tryggheten vid Bergsunds strand.

Nästa nämndsammanträde hålls på Medborgarhuset.

Bosättningen på Årsta Holmar är i skrivande stund på väg att avlägsnas av kronofogden och polis.

**§ 34**  
**Övriga frågor****Sammanfattning av ärendet**  
Inga övriga frågor.

**§ 35****Skrivelse från Centerpartiet avseende lokalt producerad mat****Beslut**

Södermalms stadsdelsnämnd beslutar att överlämna skrivelsen till förvaltningen för beredning.

**Sammanfattning av ärendet**

Lars Rottem Krangnes (C) anmälde en skrivelse till Södermalms stadsdelsnämnd avseende lokalt producerad mat (bilaga).

**Förslag till beslut**

Ordföranden Anders Göransson (S) föreslog att nämnden skulle besluta att överlämna skrivelsen till förvaltningen för beredning.

2025-08-21

## Ärende XX

Skrivelse om hållbar mat i  
stadsdelens verksamheter

Lars Rottem Krangnes (C)  
Marko Janicic (C)

### Skrivelse om hållbar mat i förskolorna på Södermalm

Vi vill att barn, vuxna och äldre som får sina måltider i stadsdelens verksamheter, såsom förskolor och vård- och omsorgsboenden, ska få mer hållbar, god och näringsrik mat som både äts upp och skapar positiva måltidsupplevelser. Generellt, men inte minst i tider som dessa, är det också särskilt viktigt att öka självförsörjningsgraden och stärka den långsiktiga beredskapen genom att satsa på *lokalt producerad* mat. Det bidrar samtidigt till en bättre miljö, bättre djurvälstånd och levande kulturlandskap i hela länet och hela landet. Svenska lantbrukare har högre miljökrav, tar bättre hand om sina djur och ser till att hålla våra svenska åkrar öppna.

Södermalm har i dagsläget inget mål för andelen lokal- eller svenskproducerad mat, men däremot finns det ett ambitiöst mål om 81 procent ekologisk mat. Detta är klart högre än Stockholms stads centrala mål om 70 procent. Man är inte nära att nå några av dessa mål i dagsläget. Sett över hela staden är andelen ekologiskt 40 procent, inte mycket över hälften så stor andel som målsättningen.

*Ekologiska* livsmedel bidrar till minskad användning av bekämpningsmedel, bättre djurhållning och mindre klimatpåverkan. Det är i sig positivt. Samtidigt är det i flera fall så att ekologiska produkter från långväga destinationer är sämre för miljön och klimatet än svenskt konventionellt lantbruk. Dessutom är det oftast dyrare, och bidrar inte till den lokala beredskapen vare sig på kort eller lång sikt. Vi anser därför att det är dags att utvärdera och se över de ambitiösa målen om andelen ekologisk mat.

Vi som lokalpolitiker behöver våga ta kloka beslut och fokusera på det viktigaste: att Södermalms förskolebarn, vuxna och äldre som tar del av stadsdelens omsorg får mat som är god och näringsrik, äts upp och är bra för både miljö och klimat, Stockholms beredskap, svenska arbetsplatser och Sveriges kulturlandskap. Det är viktigare än att stirra sig blinda på just termen ekologiskt, även om det är ett enkelt budskap som många väljare på Södermalm tycker är positivt.

Med bakgrund av detta vill vi ha svar från förvaltningen på följande frågor:

1. Från vilka länder kommer den ekologiska maten i stadsdelens verksamheter? Hur stor andel av den ekologiska maten är producerad lokalt och/eller i Sverige? Varierar detta med säsong?
2. Hur stora är extrakostnaderna för ekologiska livsmedel jämfört med konventionella alternativ?

3. Vilka verktyg, inom ramen för avtal och upphandlingsregler, har stadsdelen för att öka andelen lokalt producerat mat i stadsdelens verksamheter?

**§ 36**

**Skrivelse från Moderaterna avseende Krisberedskapen inom stadsdelens verksamheter och äldreomsorgen med anledning av ambulanssjukvårdens organisatoriska kris i och med egenregiövertagandet**

**Jonas Nilsson mfl. (M) anmälde en skrivelse till Södermalms stadsdelsnämnd avseende krisberedskapen inom stadsdelen.**

**Förslag till beslut**

**Ordföranden Anders Göransson (S) föreslog att nämnden skulle besluta att överlämna skrivelsen till förvaltningen för beredning.**

**Beslut**

Stadsdelsnämnden beslutar att överlämna skrivelsen till förvaltningen för beredning.



Södermalms stadsdelsnämnd

**Skrivelse**

Krisberedskapen inom stadsdelens verksamheter och äldreomsorgen med anledning av ambulanssjukvårdens organisatoriska kris i och med egenregiövertagandet

Jonas Nilsson (M), med flera

**Skrivelse krisberedskapen inom äldreomsorgen med anledning av ambulanssjukvårdens organisatoriska kris i och med egenregiövertagandet**

Under den senaste tiden har flera allvarliga rapporter framkommit om situationen inom ambulanssjukvården i Stockholms län som den socialdemokratiska majoriteten i Regionen har skapat.

Det har bland annat uppmärksammats att endast en ambulans i tjänst täckt in Stockholms innerstad under högsommaren, trots ett befolkningsunderlag på hundratusentals invånare. Ambulanspersonalens skyddsombud har beskrivit situationen som direkt livsfarlig och utan motstycke, även jämfört med pandemin. Flera ambulanser har stått obemannade på grund av personalbrist och vårdpersonal har larmat om extrem övertid och försämrade arbetsvillkor.

Ambulanssjukvården har i enighet och i stora delar upphandlats i över 30 år. 2017 ville Socialdemokraterna ge regionens bolag AISAB större ansvar men accepterade fortsatt upphandling. När Aida Hadzialic (S) tog över som finansregionråd 2022 fanns inga signaler om förändring, men sommaren 2023 beslutade Socialdemokraterna att ta över all drift i egen regi. Varningar om kostnader, personal och patientsäkerhet ignorerades när vänsterstyret i votering avslag krav på analys.

I maj 2025 genomfördes övertagandet. Resultatet blev färre ambulanser, längre väntetider, sämre villkor och växande oro bland personalen. Sommaren 2025 rapporterades en kraftigt försämrad beredskap, sänkta ingångslöner och vissa dagar endast en ambulans i drift i Stockholms innerstad.

- SVT Nyheter rapporterar att endast en ambulans har funnits i drift i Stockholm city under många vissa dagar denna sommar, 2025, vilket lett till sämre beredskap, längre responstider och svårigheter med personalrekrytering på grund av sänkta löner.
- News55 beskriver ambulanskrisen med längre väntetider och personal som upplever att akutbilar eller brandkår ersätter ambulanser, vilket hotar patientsäkerheten.
- Sveriges Radio rapporterar om extrem arbetsbrist och lönesänkningar som fått erfaren ambulanspersonal att sluta, vilket ökar risken för allvarliga konsekvenser vid akuta situationer.

Bristen på ambulanser har fått allvarliga följder i stad och län: akuta insatser fördröjs, patienter i kritiska tillstånd får vänta och liv har riskerats. Ofta ersätts ambulanser med akutbilar eller brandkår utan full vårdkapacitet. Situationen gör att en större olycka eller ett terrordåd kunnat få allvarliga konsekvenser. Personalflykt, längre responstider har skapat ett permanent riskläge för hela regionen.

Denna utveckling väcker särskild oro för de äldre i Stockholms stadsdelar. Vid akuta sjukdomsfall eller olyckor inom äldreomsorgen, exempelvis på våra äldreboenden, är tillgången till en fungerande ambulanssjukvård avgörande för liv och hälsa. När rapporter nu visar att ambulanser inte kan bemannas i tillräcklig omfattning, och att löner och arbetsvillkor inom ambulanssjukvården till och med försämrats i ett redan ansträngt läge, uppstår berättigade frågor om vilken beredskap som finns lokalt för att möta situationen.

Vi vill därför ställa följande frågor till Södermalms stadsdelsförvaltning:

1. Vilken krisberedskap har förvaltningen idag för att säkerställa tryggheten för äldre inom stadsdelens äldreboenden vid de tillfällen då ambulans inte kan påräknas i rimlig tid?
2. Har förvaltningen några särskilda planer på att förändra eller förstärka beredskapen inom äldreomsorgen till följd av ambulanskrisen?
3. På vilket sätt följer förvaltningen utvecklingen inom ambulanssjukvården, och hur säkerställs att de äldre i stadsdelen inte blir de som drabbas av de brister som nu uppdagats?